

tekninen lautakunta**Aika** 17.08.2023 klo 18:00 - 20:42**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
Sisällysluettelo		
o		
§ 51	Teknisen toimen johtajan ja palvelualuejohtajien infot	4
§ 52	Vastaus oikaisuvaatimukseen koskien rakennuspäällikön viranhaltijapäätöstä 24.5.2023 § 20, lupa maa-alueen käyttöön, Café Paviljong Oy, Bistro Tango & Matto / Pro Heinola ry	5
§ 53	Hulevesimaksun käyttöönotto vuonna 2025	7
§ 54	Vuohkallion hulevesisuunnitelman hyväksyminen	11
§ 55	Vasikkasaarentie 102, 111-406-3-62 rantarakennuspaikan myyminen	14
§ 56	Asukkaiden ohjeistus puistometsien raivaukseen	16
§ 57	Talousarvion toteutuminen 1.1.-30.6.2023, Tekniikkatoimiala	17
§ 58	Riihikallion koirapuiston puistosuunnitelma	19
§ 59	Päätöksiä ja tiedoksiantoja	21
§ 60	Viranhaltijapäätökset	22

tekninen lautakunta

Aika 17.08.2023 klo 18:00 - 20:42**Paikka** Kaupungintalon 2. krs kokoushuone**Osallistujat**

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Pynnönen Kai	puheenjohtaja	
	Lehmusvuori Taisto	varapuheenjohtaja	
	Saittakari Seija	jäsen	
	Tähkänen Juha	jäsen	
	Vainio Iris	jäsen	
	Lahti Mia-Mari	varajäsen	
	Lahtinen Jari	varajäsen	
	Sirkesalo Jorma	varajäsen	
Poissa	Jaakkola Ilkka		
	Kallio Sari		
	Niemi Jaana		
	Salonen Juho		
	Anttila Markus		
	Parkkonen Jari		
Muu	Huvinen Kimmo	kaupunginhallituksen edustaja	poistui 18.40
	Houhala Keijo	esittelijä	
	Sammalvehrä, Annamari	pöytäkirjanpitäjä	
	Lehtimäki Kirsi	kaupunginhallituksen puheenjohtaja	saapui 18.01
	Matteinen Ari	rakennuspäällikkö	
	Kontra, Juho	asiantuntija	§51, poistui 19.06
	Laakso Tuija	Ramboll Finland Oy:n asiantuntija	§51, poistui 18.20
	Lahti, Tomi	asiantuntija	§51, poistui 19.06
	Ovaskainen, Saku	asiantuntija	§51, poistui 19.06

Lailisuus ja päätösvaltaisuus**Päätös:** Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsitellyt asiat 51 - 60

Tämän pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

**Pöytäkirjan
tarkastus**

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Seija Saittakari ja Juha Tähkänen.

**Pöytäkirja yleisesti
nähtävillä**

Pöytäkirja on julkaistu Heinolan kaupungin verkkosivuilla www.heinola.fi viimeistä allekirjoitusta seuraavana arkipäivänä. (kts. allekirjoitusten yhteenvetosivu > <https://www.heinola.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/paatoksenteko/esityslistat-ja-poytakirjat/muutoksenhakuajan-nahtavana-olevat-sahkoisesti-allekirjoitetut-poytakirjat/>)

§ 51 Teknisen toimen johtajan ja palvelualuejohtajien infot

Tekltk

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ajankohtaiskatsauksen kooste on pöytäkirjan liitteenä.

Ramboll Finland Oy:n projektipäällikkö Tuija Laakso oli läsnä tämän asian käsittelyn aikana. Vesihuoltoinsinööri Tomi Lahti osallistui tämän asian käsittelyyn.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Lehtimäki saapui ennen asian käsittelyn alkua. Kaupunginhallituksen edustaja Huvinen poistui asian käsittelyn aikana.

Esittelijä

teknisen toimen johtaja Keijo Houhala

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää merkitä annetun ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Valmistelija

teknisen toimen johtaja Keijo Houhala
puh. 050 091 8597, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Valmistelu

Teknisen toimen johtaja ja palvelualuejohtajat selostavat lautakunnalle ajankohtaisia asioita.

Metsätalousinsinööri Juho Kontra ja ympäristöasiantuntija Saku Ovaskainen osallistuvat kokoukseen asian § 51 käsittelyn ajan.

Liitteet

1 Tekltk 17.8.2023 ajankohtaiskatsaus

§ 52 Vastaus oikaisuvaatimukseen koskien rakennuspäällikön viranhaltijapäätöstä 24.5.2023 § 20, lupa maa-alueen käyttöön, Café Paviljong Oy, Bistro Tango & Matto / Pro Heinola ry

tekltk 17.08.2023 § 52

753/10.03.01.02/2023

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Houhala, Keijo
Päätösehdotus	Lautakunta päättää hylätä Pro Heinola ry:n tekemän oikaisuvaatimuksen valmistelutekstissä ilmenevin perustein.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö § 23 Tekniikkatoimialan toimintaohje
Valmistelija	projektipäällikkö Jenna Salakari, p. 044 788 8634, rakennuspäällikkö Ari Matteinen, p. 0500 497 251 etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	<p>Pro Heinola ry vaatii viranhaltijapäätöstä kumottavaksi seuraavin perustein:</p> <ul style="list-style-type: none">• tekniikkatoimialan toimintaohjeen 1.1.2022 vastaisuus• päätökseen kuuluvien liitteiden ”salailu”• kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman vastaisuus• asemakaavan vastaisuus• yhdenvertaisuusvaatimus <p>Oikaisuvaatimuksessa viitataan tekniikkatoimialan toimintaohjeeseen 1.1.2022, joka on kumottu teknisen lautakunnan päätöksellä (tekltk 6.10.2022 § 45). Voimassa olevassa tekniikkatoimialan toimintaohjeessa kuntatekniikan palvelualuejohtajalle on määritelty päätösvalta kaupungin omistamien alueiden käyttöluvista.</p> <p>Heinolan kaupungin yleisenä käytäntönä on ollut, ettei kaikkia viranhaltijapäätösten liitteitä julkaista automaattisesti niiden mahdollisesti sisältämien henkilö- tai muiden arkaluontoisten tietojen vuoksi. Liitteet ovat silti pääasiassa julkisia ja saatavilla kaupungin kirjaamosta pyydettäessä. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevaan viranhaltijapäätökseen ei ole sisällytetty liitteitä.</p> <p>Kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelma tai asemakaavan mukaisuus eivät liity oikaisuvaatimuksen kohteena olevaan viranhaltijapäätökseen. Asemakaavassa korttelialueen</p>

käyttötarkoitus on P, palvelurakennusten korttelialue. Merkintä ei ota kantaa siihen, onko toiminta toteutettava julkisena vai yksityisenä. Ravintolatoiminta on palvelutoimintaa ja siten asemakaavan mukaista toimintaa. Rakennuksen käyttötarkoituksen muutos pesularakennuksesta elintarvikehuoneistoksi on ratkaistu jo aiemmin, kuten oikaisuvaatimuksessakin todetaan (rakennustarkastajan lupapäätös 11.6.2021 111-2021-86), eikä siihen enää oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa viranhaltijapäätöksessä oteta kantaa.

Kansallisen kaupunkipuiston käyttö- ja hoitosuunnitelmaan on kirjattu tavoitteeksi turvata kaupunkipuiston alueella sijaitsevien merkittävien kulttuurihistoriallisten ympäristöjen ja rakennusten arvojen turvaaminen. Rakennusten säilyminen turvataan parhaiten mahdollistamalla niiden käyttö. Kansallisen kaupunkipuiston alueella tehtävät kaavamuutokset eivät aiheuta hoito- ja käyttösuunnitelman päivitystarvetta. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että ravintolatoimintaa harjoitetaan Heinolan kansallisen kaupunkipuiston alueella myös esimerkiksi satamassa, kylpylässä sekä harjupaviljongilla.

Rakennuspäällikön päätöksellä 12/2023 § on jo aiemmin annettu lupa kyseisen katu- ja maa-alueen käyttöön terasseja varten. Nyt oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös koskee aiemmin myönnetyn terassialueen laajentamista alueelle, jonka käyttö on vaatinut sähköverkkoyhtiön lausuntoa.

Kaupungin myöntämät maa-alueiden käyttöluvut on käsitelty tekniikkatoimialan toimintaohjeen ja voimassaolevan kaupungin taksoituksen mukaisesti, jolloin ne ovat yhdenmukaisia ja yhdenvertaisia kaikille ao. lupia tarvitseville.

Muut oikaisuvaatimuksessa esitetyt kumoamisen perusteet eivät liity oikaisuvaatimuksen kohteena olevaan viranhaltijapäätökseen.

Tiedoksianto

Virallinen ote
Sähköposti

Pro Heinola ry
rakennuspäällikkö
kaupunginlakimies
kirjaamo
rakennusvalvonta
kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 2 Julkaistava - Oikaisuvaatimus, rakennuspäällikön viranhaltijapäätös 24.5.2023 § 20, Lupa maa-alueen käyttöön, Cafe Paviljong Oy, Bistro Tango & Matto - Pro Heinola ry

§ 53 Hulevesimaksun käyttöönotto vuonna 2025

tekltk 17.08.2023 § 53

905/02.05.00.00/2023

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Houhala, Keijo
Päätösehdotus	<p>Tekninen lautakunta päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1. asettaa ehdotuksen hulevesimaksun määräytymisen perusteista (hulevesimaksutaksa, perusteet, määräykset ja vaikutusalue) yleisesti nähtäville sekä2. hallintolain 41 §:n edellyttämällä tavalla varaa asiaan osallisille mahdollisuuden lausua mielipiteensä asiasta.
Toimivalta	Hallintosäntö 59§, Hallintosäntö 23.4§
Valmistelija	Projektipäällikkö Annika Vinkka, p. 044 797 5724, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	<p>Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä vesihuoltolaki uudistuivat vuonna 2014. Uudistuksen myötä vastuu hulevesien hallinnasta siirrettiin vesihuoltolain piiristä osaksi maankäyttö- ja rakennuslakia. Tämä tarkoittaa, että vastuu hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla on siirtynyt kunnille. Uudistuneen maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaan kunta voi myös asettaa perittäväksi erillisen hulevesimaksun hulevesien hallinnan järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi. Asetettava hulevesimaksu on vuosittainen maksu, joka peritään kaikilta Heinolan kaupungin hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevilta kiinteistöjen omistajilta tai haltijoilta. Tähän sisältyvät niin yksityiset kiinteistöt kuten omakotitalot, paritalot, tyhjat tontit sekä loma-asunnot kuin asunto-osakeyhtiöt, kiinteistöosakeyhtiöt sekä muut vastaavat kiinteistöjen omistajuus/haltijuus suhteet. Hulevesimaksun määräytymisperusteet tulee esittää kunnan hyväksymässä taksassa (MRL 103 n §).</p> <p>Hulevedellä tarkoitetaan rakennetuilta alueilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Hulevesiä syntyy rakennusten perustusvesistä ja pintavaluntana rakennusten katoilta, piha-alueilta, katualueilta sekä puistoista. Hulevesiä voidaan hallita imeyttämällä ne maaperään, ohjaamalla ne viivytyrakenteisiin tai vesistöihin putkiviemäreissä tai avo-ojissa. Hulevesien hallinta on tärkeä osa kaupunkien perusinfraa. Hulevesien hallinnan perimmäisenä tarkoituksena on estää hulevesien aiheuttamat haitat niin kiinteistöille kuin ympäristölle.</p>

Heinolan kaupungin ylläpitämiä hulevesijärjestelmiä kuten esimerkiksi avo-ojia, esiintyy osittain päällekkäin vesihuoltolaitoksen hulevesiviemärien kanssa. Vesihuoltolaitoksen vastuulla olevat hulevesiviemärit tai muut rakenteet eivät kuulu kunnan hulevesijärjestelmään eikä hulevesimaksun vaikutusalueeseen.

Tämän vuoksi hulevesimaksun vaikutusalue esitetään selkeyden vuoksi kartalla. Havainnollistavat karttakuvat ovat esityksen liitteinä. Vaikutusalueeseen kuulumisen ei edellytä liittymistä kunnan hulevesijärjestelmään. Kuitenkin kiinteistöt, joilta johdetaan hulevettä päätyy kunnan järjestelmään sadetilanteessa tai tarkoituksellisesti sinne johtamalla, kuuluvat vaikutusalueeseen. Hulevesijärjestelmän vaikutusalueen laajuudeksi esitetään Heinolan asemakaava- ja rakennuskaava-alueita, jolloin sen piirissä on noin 5200 rakennettua kiinteistöä. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei anna suoraa vastausta siihen, kuinka mittavien järjestelmien voidaan katsoa kuuluvan kunnan hulevesijärjestelmään, koska kunta käyttää hulevesien johtamiseen ja käsittelyyn hyvin erilaisia ja erikokoisia rakenteita, joilla kaikilla on oma merkityksensä hulevesien hallinnassa. Näin ollen katsotaan, että kaikki kunnan omistamat erityyppiset rakenteet (ml. avo-ojat, viherpainanteet, viemärit ym.) kuuluvat kunnan hulevesijärjestelmään.

Vesihuoltolain perustelujen (218/2013) mukaan kunnan hulevesijärjestelmän voidaan lukea palvelevan kiinteistöjä myös hallitsemalla yleisten alueiden, kuten esimerkiksi katujen, puistojen sekä urheilukenttien hulevesiä. Tällöin peruste kiinteistön kuulumiselle vaikutusalueeseen on kiinteistön hyötyminen kaupungin huolehtimasta yleisten alueiden huleveden hallinnasta. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka kiinteistö olisi liittynyt vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriin, kiinteistöä koskee silti hulevesimaksu, jos se sijaitsee hulevesimaksun vaikutusalueella.

Heinolan kaupunki vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella. Hulevesimaksulla katetaan kaupungin hulevesijärjestelmien ylläpidosta kaupungille aiheutuneita kustannuksia, joka peritään kaikilta hulevesijärjestelmän vaikutusalueen piirissä olevilta kiinteistöiltä. Maksulla katetaan myös kuluja, joita syntyy uusien hulevesijärjestelmien rakentamisesta sekä jo olemassa olevien hulevesijärjestelmien päivittämisestä lain vaatimalle tasolle. Hyväkuntoisilla ja toimivilla katualueiden hulevesijärjestelmillä pystytään minimoimaan taajamatulvien mahdollisuus sekä ylläpitää katujen kuntoa. Riittävällä hulevesien hallinnalla yleiset alueet pysyvät hyvässä kunnossa ja niiden käyttö on miellyttävää sekä turvallista.

Hulevesimaksu otetaan käyttöön kahden vuoden koeajaksi ja sen toimivuutta tarkastellaan uudelleen 2027. Hulevesimaksu on julkisoikeudellinen maksu, josta ei voi saada vapautusta.

Hulevesimaksun laskutus toteutetaan ensimmäisen kerran vuonna 2025. Koko vuoden hulevesimaksu määrätään alkaen kiinteistörekisterissä voimassaolevien omistajatietojen perusteella. Kiinteistön omistajat tai haltijat ovat kaikki yhteisvastuullisia suorittamaan hulevesimaksun. Lasku toimitetaan yhdelle kiinteistön omistajista aakkosjärjestyksen perusteella.

Hulevesimaksun suuruus määritellään kiinteistölle annettavien kertoimien (taulukko 1.) perusteella, jotka pohjautuvat kiinteistön tyyppiin. Hulevesimaksun vuosittainen perusmaksu on 50 €, joka kerrotaan kiinteistölle annettavan kertoimen mukaan. Tästä muodostuu lopullinen hulevesimaksu kiinteistölle. Vaikutusalueella sijaitsevien rakentamattomien tonttien hulevesimaksuksi esitetään 20 € vuodessa. Kiinteistökertoimella hulevesimaksujen määrittely on selkeää niin asukkaille kuin laskuttavalle osapuolelle ja maksut voidaan muodostaa kiinteistörekisterin tietojen pohjalta. Edellä mainitun määräytymisperusteen ja kiinteistöjen määrän mukaan hulevesimaksutulokertymäksi on arvioitu noin 250 000–300 000 euroa vuodessa.

Maksun määräytymisen myötä kaupungin vastuulla on muun muassa

- järjestää riittävä ja toimiva hulevesijärjestelmä kaikkialla asemakaava-alueella,
- lähettää hulevesimaksun laskut kiinteistörekisterin perusteella ajallaan sekä avustaa ja
- neuvoa kaupunkilaisia hulevesijärjestelmään liittymisessä sekä maksamiseen liittyvissä asioissa.

Asukkaiden vastuulla on puolestaan

- liittyä kaupungin hulevesijärjestelmään ja ohjata kiinteistön hulevedet sinne, mikäli niitä ei voida riittävästi hallita kiinteistöllä.
- Vuosittainen hulevesimaksu tulee suorittaa ajallaan sekä varmistaa, ettei omalla kiinteistöllä syntyneet hulevedet aiheuta haittaa tai valu naapurin tontille.
- Asemakaava-alueilla hulevesistä aiheutuneet haitat käsittelee MRL:n mukaan rakennusvalvonta.
- Kiinteistökohtaisessa hulevesien hallinnassa tulee myös varmistaa, etteivät hulevedet johdu jätevesiviemäriin.
- Kiinteistöjen myynti- tai ostotilanteissa osapuolten vastuulla on sopia kuluvan vuoden hulevesimaksun suorittamisesta.

Kiinteistöluokka	Kerroin
Ia: maatalous, pientalot, omakotitalot, loma-asunnot ja vähäisemmät	1
Ib: paritalot	2
II: Rivitalot, luhtitalot ja pienkerrostalot* <ul style="list-style-type: none"> • 3–6 huoneistoa • yli 6-12 huoneistoa 	3

• yli 12 huoneistoa	4 10
III: kerrostalot	10
IV: muut kiinteistöt alle 500 m ² 501–1500 m ² yli 1500 m ²	4 6 10

*Alle 13 huoneistoa

Taulukko 1. Hulevesimaksun kerrointaulukko

Tiedoksianto

Sähköposti

Kaupunkisuunnittelu ja -mittaus
Elinvoima
Hallinto- ja talousjohtaja
Rakennuspäällikkö
Rakennusvalvonta
Ympäristönsuojelu

Liitteet

- 3 Heinolan verrokkikuntien hulevesimaksuja
- 4 Asemakaava-alueet Heinolan kaupunki

§ 54 Vuohkallion hulevesisuunnitelman hyväksyminen

tekltk 17.08.2023 § 54

620/02.08.02/2023

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Houhala, Keijo
Päätösehdotus	<p>Tekninen lautakunta päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1. Hyväksyä esitetyn Vuohkallion hulevesisuunnitelman VA0 vaihtoehdon pohjalta ja asettaa sen nähtäville.2. Vahvistaa hulevesisuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet.
Toimivalta	Hallintosäntö 23.4§
Valmistelija	Projektipäällikkö Annika Vinkka, p. 044 797 5724 etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	<p>Vuohkallion alueella on viime vuosien aikana havaittu ongelmia hulevesiviemärin ja pumppaamon kapasiteetin kanssa runsaiden sateiden aikana. Hulevesisuunnitelman laatiminen Vuohkallion alueelle on tarpeellista huomioiden maankäytön kehitystarpeet ja kunnan sekä yksityisten maanomistajien intressit.</p> <p>Vuohkallion alueella sijaitsee rakentamattomia kauppa- ja toimistorakennusalueita. Vuohkallion alueen luonnollinen vesienjohtamissuunta on Sukuranlahti, jolloin nykyinen hulevesien johtaminen Kaakonlampeen hulevesipumppaamon avulla muuttaa alueen luonnollista vesitasetta. Hulevesisuunnitelmassa Vuohkallion alueella on tarkasteltu kahta vaihtoehtoa hulevesien hallinnan toteuttamiseksi tulevaisuudessa:</p> <ul style="list-style-type: none">- VA0: Nykyisestä hulevesipumppaamosta luovutaan ja kaikki alueella muodostuvat hulevedet johdetaan Sukuranlahteen. Pumppaamon nykyistä allasta laajennetaan, jolloin tasaustilavuus on 850 m³.- VA1: Nykyinen hulevesipumppaamo jää käyttöön ja pumppaamon nykyistä tasausallasta laajennetaan, jolloin tasausaltaan tilavuus on 850 m³. Hulevesipumppaamolle johdetaan alueella nykytilassa muodostuvat hulevedet.- Molemmissa vaihtoehdoissa rakentamattomien tonttien hulevedet tullaan rakentamisen jälkeen johtamaan edelleen Sukuranlahteen. Valtaojaa siirretään ja rakentamattomien tonttien hulevedet ohjataan tähän linjaan. Valtaoja pyritään jättämään avo-ojaksi.

Rakentamattomilla tonteilla vaaditaan kiinteistökohtaista hulevesien viivytämistä $1 \text{ m}^3/100 \text{ m}^2$ vettä läpäisemätöntä pintamateriaalia kohden sekä mahdollisuuksien mukaan laadullista hallintaa biosuodatusrakenteilla.

Kun rakentamattomille tonteille edellytetään kiinteistökohtaista hulevesien hallintaa ei hulevesien määrän ja laadun kannalta ole esteitä johtaa vesiä Sukuranlahteen.

Riittäväällä viivytyksellä myöskään Kaakonlampeen johdettava hulevesivirtaama ei tulevaisuudessa tule kasvamaan nykytilanteeseen verrattuna. Kaakonlammen vedenvaihtuvuuden ja virtausten osalta on tärkeää, että tulo- ja purkuojat pysyvät hyvässä kunnossa eli ne on perattava säännöllisesti. Suunnitelmassa esitetyt linjaukset, putkikoot, tasaustilavuudet ja kustannusarviot ovat alustavia ja tarkentuvat yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Hulevesisuunnitelman toimenpiteitä toteuttaessa on syytä huomioida suunnitelman myötä syntyvät mahdolliset vaikutukset kaakonlampeen. Kun hulevesiä ei johdeta enää kaakonlampeen, lammen vedenvaihtuvuuden aikaväli, mikä voi johtaa lammen happitason laskuun ja aiemmin havaitut hajuhaitat voivat palata. Vuohkallion alueen hulevesien laatua tutkittiin kertonäytteillä keväällä 2023, kahdeksasta näytepisteestä (suunnitelmaraportin s.25). Näytteillä haluttiin tutkia Vuohkallion hulevesien vaikutuksia Kaakonlampeen sekä mahdollista johtamista jatkossa eri suuntaan.

Tulosten pohjalta havaittiin, ettei Vuokallion vedenlaatu poikennut väljästä rakennettujen taajama-alueiden vedenlaadusta. Lisäksi havaittiin, että Kaakonlampeen johtui hieman likaisia vesiä myös moottoritien suunnalta näytepisteestä 4 (Metsontie).

Huleveden vaikutukset vastaanottavaan vesistöön riippuvat myös vastaanottavan vesistön haavoittuvuudesta, johon vaikuttavat puolestaan mm. vesistön ekologinen tila, vedenlaatu, vedenvaihtuvuus ja vesistön koko. Kaakonlampi on kooltaan pieni, mutta siihen johtuu valumavesiä useasta purkupisteestä. Aiemman selvityksen mukaan (Vuohkallion hulevesisuunnitelma, 11.6.2021, Ramboll) Vuohkalliosta pumpattava vesimäärä on Kaakonlammen valumavesien määrästä n. 33 %. Tämä osuus ei luontaisesti johtuisi Kaakonlampeen ilman pumpausta. Vesimäärä sekä lisää ulkoista kuormaa, mutta samalla vedenvaihtuvuutta.

Kaakonlammen vedestä on otettu vesinäyte Heinolan kaupungin toimesta 21.3.2016. Kaakonlampi oli tällöin vesinäytteen perusteella runsasravinteinen, sen kokonaisfosforipitoisuus oli $34 \mu\text{g/l}$ ja kokonaistyyppipitoisuus $1\,900 \mu\text{g/l}$. Sekä fosfori- että tyyppipitoisuus viittasivat erittäin rehevään veteen. Myös sähkönjohtokyky oli korkea ($24,3 \text{ mS/m}$). Loppupalvella vuonna 2016 otetussa näytteessä

happipitoisuus oli ainoastaan 0,7 mg/l ja hapen kyllästys 4 %, mikä viittaa huonoon happitilanteeseen. Rautapitoisuus oli korkea, 460 µg/l. Viitteitä voimakkaasta sisäisestä kuormituksesta ei havaittu. Vesi oli lähes neutraalia, sen pH oli 6,9. Veden väriluku oli 130 mg Pt/l, mikä kertoo selvästi humuspitoisesta vedestä.

Kertanäytteiden pohjalta ei voida täysin luotettavasti todentaa hulevesien laatua mutta noudattamalla hulevesisuunnitelmassa esitettyä hulevesienlaadun seuranta ohjelmaa voidaan hulevesien laatua tutkia luotettavasti. Hulevesien johtamisesta Sukuranlahteen haukilammen kautta on ilmennyt huolta. Hulevesien vastatessa väljästi asutun alueen hulevesien laatua, Sukuranlahden vedenlaatu ei heikkene.

Laadittu Vuohkallion hulevesisuunnitelma vastaa maankäyttö- ja rakennuslain 5.2.1999/ 132 (103 l §) mukaista hulevesisuunnitelmaa. Vuohkallion hulevesisuunnitelma suunnitelmakarttoineen on esityksen liitteenä.

Tiedoksianto

Sähköposti

Kaupunkisuunnittelu ja -mittaus
Elinvoima
Rakennuspäällikkö

Liitteet

- 5 Vuohkallion hulevesisuunnitelma raportti 22.6.2023
- 6 Vuohkallion hulevesisuunnitelma, suunnitelmakartta VA0
- 7 Vuohkallion hulevesisuunnitelma, suunnitelmakartta VA1

§ 55 Vasikkasaarentie 102, 111-406-3-62 rantarakennuspaikan myyminen

tekltk 17.08.2023 § 55

856/10.00.02/2023

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Houhala, Keijo
Päätösehdotus	<p>Tekninen lautakunta päättää</p> <p>1. myydä osoitteessa Vasikkasaarentie 102 sijaitsevan tilan 111-406-3-62 sadan kahdeksan tuhannen euron (108 000 €) hinnalla huutokaupassa korkeimman tarjouksen tehneille Antti ja Terhi Vähämaalle ja</p> <p>2. että kauppa on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaistumisesta</p>
Toimivalta	Kaupunginhallituksen toimintaohje 5.1, Hallintosääntö 56 §
Valmistelija	maankäyttöinsinööri Mirja Ruutu, p. 044 769 4374, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	<p>Heinolan kaupunki myy Ruotsalaisen rannalta rakennuspaikan, jolla on rakennusoikeutta vapaa-ajanrakennukselle.</p> <p>Kaupunginhallitus oli kokouksessaan 8.5.2023 § 102 määritellyt huutokauppanettelyn lähtöhinnaksi 100 000 €. Huutokauppa toteutettiin 8.6.2023 8.34 - 26.6.2023 Huutokauppa.com-palvelussa ja sitä mainostettiin Etuovessa ja Oikotiellä.</p> <p>Korkein tarjous oli päätösehdotuksessa todettu toteutuva kauppahinta.</p> <p>Vasikkasaarella on voimassa Ruotsalaisen rantaosayleiskaava. Rakennuspaikka osoitteessa Vasikkasaarentie 102 on kooltaan 2630 m² ja sen kokonaisrakennusoikeus on 150 m². Rakennusoikeudesta 90 k-m² voi käyttää päärakennukseen ja 25k-m² saunaan.</p> <p>Rakennuspaikalla on tulisijalla varustettu lautaverhoiltu puurakenteinen osavuotiseen käyttöön tarkoitettu yli 40-vuotias pieni mökki 12 m², jossa on sauna, sekä pieni piharakennus. Rakennukset myydään purkukuntoisena.</p>

Vasikkasaareen on tie yhteys. Rakennuspaikalle menevä kulkuyhteys on rakennettu 30m matkalta käyttöoikeuden mukaisesta paikasta poikkeavasti.

Tiedoksianto

Virallinen ote

ostaja

Liitteet

8 Liitekartta Vasikkasaarentie 102 216C

§ 56 Asukkaiden ohjeistus puistometsien raivaukseen

tekltk 17.08.2023 § 56

916/10.03.01.02/2023

Päätös	Tekninen lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.	
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Houhala, Keijo	
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta hyväksyy asukasohjeen puistometsien omatoimiseen raivaukseen.	
Toimivalta	Hallintosääntö 23 §	
Valmistelija	teknisen toimen johtaja Keijo Houhala, 0500 918 597, etunimi.sukunimi@heinola.fi	
Valmistelu	<p>Kaupungin omistamia maa-alueita on vuosien saatossa käytetty luvattomasti. Maa-alueilta on kaadettu puita ja raivattu pensaita sekä niille on rakennettu varastoja, komposteja ja yleensä käytetty kuin omaa tonttia istuttamalla niille omia pensaita ym. Puistoalueet on tarkoitettu kaikkien asukkaiden, turistien ym. käyttöön. Niiden kautta on mahdollistettu kulkeminen alueelta toiselle ja pääseminen ranta-alueille, jotka eivät kuulu tonttiin. Kyseisillä alueilla saattaa olla luonnon monimuotoisuuden kannalta merkitystä.</p> <p>Havaintojen ja saadun palautteen perusteella on tarkoituksenmukaista laatia asukasohjeistus hillitsemään luvatonta toimintaa.</p> <p>Esityslistan liitteenä on esitys asukasohjeiksi.</p>	
Tiedoksianto	Sähköposti	kaupunginpuutarhuri kaupunginarkkitehti metsätalousinsinööri maankäyttöinsinööri johtava rakennustarkastaja

§ 57 Talousarvion toteutuminen 1.1.-30.6.2023, Tekniikkatoimiala

tekltk 17.08.2023 § 57

647/02.02.02/2023

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Houhala, Keijo
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta merkitsee osavuosikatsauksen tiedoksi.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 23.4 §
Valmistelija	teknisen toimen johtaja Keijo Houhala puh. 0500 918 597, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Kaupunginhallitus käsittelee vuoden 2023 puolen vuoden osavuosikatsausta kokouksessaan 28.8.2023.

Toimialan toteutuma ensimmäisen kuuden kuukauden osalta on tuottojen osalta 47,6 % ja kulujen osalta 50,9 %. Toimintakate 30.6. on puolestaan 0,4 milj. euroa edellistä vuotta heikompi.

Toimialan kulut 30.6. tilanteessa ovat yhteensä 9,8 milj. euroa eli n. 1,97 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2022 vastaavassa tilanteessa. Tuotot ovat puolestaan yhteensä 9,4 milj. euroa (ml. valmistus omaan käyttöön) eli vähennystä oli n. 0,26 milj. euroa vuodesta 2022.

Kehitykseen on vaikuttanut, että mm. hyvinvointialueen vuokratuottoja puuttuu, valtakunnallinen TES/VES kustannukset ja henkilöstön lomarahat kirjautuvat kesäkuulle.

Investointimenojen toteutuma Teknisen lautakunnan toimialalla on 5,2 milj. eur toteuma-asteen ollen 36 %. Investointitulot olivat 4,86 milj. euroa, toteuma-aste 101,2 %. Toteutumaa selittää pelastuslaitoksen myynti, tasearvolla 4.808.271 euroa.

Palvelualueittain toimintakatteiden, sekä tulojen ja menojen toteutumaprosentit ovat seuraavat:

- Kuntatekniikan palvelualue, toimintakate 82,7 %,toimintatulot 44,7 %, toimintamenot 48,9 %
- Ruoka- ja siivouspalvelut, toimintakate -12,8 %, toimintatulot 53,1 %, toimintamenot 53,9 %

- Tilakeskuksen palvelualue, toimintakate 64,6%, toimintatulot 56,1 %, toimintamenot 52,7 %

Esityslistan liitteenä Tekniikkatoimialan osavuosisikatsaus tilanteesta 30.6.2023, joka sisältää sekä valtuuston sitovuustason (toimialan netto) toteutumisen että käyttösunnitelmatason (sitovuustaso palvelualue) toteutumisen.

Jatkokäsittely kaupunginhallitus

Liitteet

9 Tekniikka osavuosisikatsaus 1-6/2023

§ 58 Riihikallion koirapuiston puistosuunnitelma

tekltk 17.08.2023 § 58

880/10.03.01.02/2023

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Houhala, Keijo
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää hyväksyä Riihikallion puistosuunnitelman.
Toimivalta	Tekniikkatoimialan toimintaohje, kohta 3.3
Valmistelija	kaupuinginpuutarhuri Eve Vanne, puh. 0500 549 485 etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Puistosuunnitelma koskee voimassa olevan asemakaavan mukaista Riihikallio -nimistä puistoaluetta 2P100. Alue sijaitsee Siltakadun, Laaksokadun ja Kaivokadun rajaamalla alueella Keskustan (1) kaupunginosassa.

Suunnitelmassa esitetään koirapuiston rakentamista alueelle.

Koirapuiston rakentaminen on osa Heinolan kaupungin järjestämää osallistuvaa budjetointia. Osallistavan budjetoinnin äänestys järjestettiin talvella 2023. Äänestyksen perusteella toteutetaan yhteensä 5 hanketta. Koirapuisto keskustaan sai äänestyksessä toiseksi eniten ääniä, yhteensä 148 kpl.

Koirapuiston sijainti Riihikallion alueelle valikoitui vaikutusten arvioinnin ja keskustelujen pohjalta. Vaihtoehtojen vertailussa käytiin läpi kaikki riittävän isot keskustan puistoalueet, jotka eivät sijoitu historiallisten arvopuistojen alueelle. Varteen otettavia vaihtoehtoja koirapuiston sijoituspaikaksi olivat myös Möljänpuisto ja Ojakadun kentän alue. Riihikallio valittiin, koska sen lähellä on vähiten asutusta ja puistoalueella on vain vähäisesti muuta käyttöä. Alueen lähellä on kaupungintalon pysäköintialue, jota koirapuistossa kävijät voivat käyttää. Riihikallio alue on ollut myös yksi vuonna 2016 Heinolan kaupungissa erityisesti koirien ulkoiluttamiseen osoitetuista alueista (Koira Heinolassa-julkaisu).

Puistosuunnitelma on ollut nähtävillä 13. -28.7. välisen ajan. Suunnitelmasta ei jätetty yhtään muistutusta. Yksittäinen keskustelu on kuitenkin herännyt siitä, kuinka etäällä koirapuiston tulisi sijaita lähimmistä asuintaloista sekä jonkin verran myös pysäköinnin järjestämisestä.

Koirapuiston aitoihin hyödynnetään entisen Niemelä-talon pihamaan aitoja. Puiston rakentamisen vuoksi ei jouduta isokokoisia puita kaatamaan, joten puiston vaikutukset kaupunkikuvaan ovat vähäiset.

Esityslistan liitteenä on Riihikallion puistosuunnitelma.

Tiedoksianto

sähköposti

kaupunginpuutarhuri
rakennuspäällikkö
asemakaava-arkkitehti

Liitteet

10 Riihikallion koirapuisto puistosuunnitelma

§ 59 Päätöksiä ja tiedoksiantoja

Tekltk

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä teknisen toimen johtaja Keijo Houhala

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Valmistelu Tekniselle lautakunnalle on saapunut seuraavia päätöksiä:

-Valtuusto 15.5.2023 § 23 / Heinolan kaupungin sijoitustoiminnan perusteet

-Khall 5.6.2023 § 126 / Heinolan kaupungin sijoitussuunnitelman päivittäminen

-Khall 5.6.2023 § 135 / Päijät-Hämeen ilmastonmuutoksen sopeutumisen suunnitelman 2023-2030 hyväksyminen

- Valtuusto 12.6.2023 § 32 / Arviointikertomus 2022

- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 26.6.2023, 1325/2023 – Kunnallisia koskeva valitus Heinolan teknisen lautakunnan päätöksestä 11.2.2021 § 14, Toimitilojen vuokralle ottaminen KOy Heinolan Torikatu 8 (Nordean talo)

- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 26.6.2023, 1326/2023 – Kunnallisia koskeva valitus Heinolan teknisen lautakunnan päätöksestä 21.1.2021 § 4, Toimitilojen vuokralle ottaminen KOy Heinolan Torikatu 8 (Nordean talo)

Asiakirjat ovat nähtävänä CloudMeeting tiedostoissa.

§ 60 Viranhaltijapäätökset

Tekltk

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	teknisen toimen johtaja Keijo Houhala
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää: 1. merkitä päätökset tiedokseen ja 2. todeta, että se ei käytä otto-oikeuttaan tehtyihin päätöksiin.
Toimivalta	Hallintosääntö 27 §
Valmistelu	Kooste Tekniikkatoimialan viranhaltijoiden päätöksistä ajalta 5.6.-6.8.2023 on esityslistan liitteenä. Halutessaan tarkempia tietoja päätöksen perusteluista tai liitteistä toimielimen jäsen voi pyytää niitä tutustuttavakseen toimielimen pöytäkirjanpitäjältä. Julkiset viranhaltijapäätökset ovat nähtävänä päivittäin verkkosivuilla www.heinola.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/viranhaltijapaaatokset .

Liitteet

11 Tekniikkatoimialan viranhaltijapäätösraportti ajalta 5.6.-6.8.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 51, § 53, § 54, § 56, § 57, § 59, § 60**Heinolan kaupunki****Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22§)

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 52**Heinolan kaupunki****Valitusosoitus, kunnallisvalitus****Valitusoikeus ja valitusperusteet**

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja valitusaika

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
fax: 029 564 2269
Valituksen voi tehdä myös asiointipalvelussa:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen (3) päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 140 §:n mukaisesti julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Lisätietoja

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) nojalla muutoksenhakijalta peritään kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu. Maksua ei kuitenkaan peritä eräissä em. laissa erikseen määritellyissä asioissa, kuten sosiaaliasioissa eikä julkisoikeudellista palvelusuhdetta, vaaleja, kunnallisverosta vapauttamista, valtion avustuksia tai julkisia maksuja koskevissa asioissa ja jos hallinto-oikeus muuttaa päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 55**Heinolan kaupunki****Oikaisuvaatimusohjeet, kunnallisasiat****Oikaisuvaatimusoikeus**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Heinolan kaupunki
tekninen lautakunta
postiosoite: PL 1001, 18101 Heinola
Asiakaspalvelupiste Spotti, Torikatu 8, 18100 Heinola
sähköpostiosoite: kirjaamo@heinola.fi
www.suomi.fi/viestit

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos asianosainen on antanut luvan tiedoksiannon toimittamiseen sähköisesti, katsotaan asianosaisen saaneen päätöksestä tiedon kolmen (3) päivän kuluessa lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan ja jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja sen toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä klo 15 mennessä.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 58**Heinolan kaupunki****Valitusosoitus, hallintovalitus (MRL)**

Tähän päätökseen tyytymättömällä on oikeus tehdä valitus Hämeenlinnan Hallinto-oikeudelle.

Päätöksen antopäivä

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen päätöksessä mainittuna päivänä. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon sen antopäivänä.

Valitusaika

Valitusaika on 30 (kolmekymmentä) päivää antopäivästä luettuna, sitä päivää kuitenkin mukaan lukematta.

Valitusviranomainen ja valitusaika

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi,
vaihe 029 5642200, asiakaspalvelu 029 5642210,
fax 029 5642269

Valituksen voi tehdä myös asiointipalvelussa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä tai toimitettava se Suomi.fi-viestipalvelun kautta (tunnistautuminen)

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §)

Lisätietoja

Valittajan maksettavaksi voidaan määrätä kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu, joka määräytyy tuomiosituisten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain mukaan.